

Naselje Senovo se je razvilo v dolini Senovskega potoka. Naselje leži na jugovzhodnem delu Slovenije, severno od mesta Krško. Dostop do naselja je povezan z dolino reke Save.

Mednarodna urbanistična delavnica Senovo: za sanacijo razvrednotenega ali neizkoriščenega urbanega prostora in njegova vključitev v razvojni potencial naselja Senovo, je potekala v organizaciji Občine Krško, pod okriljem Ministrstva RS za okolje in prostor. V okviru dolgoročnega programa zapiranja slovenskih rudnikov rjavega premoga je bila okvirno do leta 2002 predvidena tudi ukinitve proizvodnje ter trajno zaprtje rudnika Senovo.

Organizacijski vodja s strani Občine je bila Ivanka Kraljič, s strani MOP - Urada RS za prostorsko planiranje pa je bil Miha Kos. Za strokovno pomoč pri organizaciji urbanistične delavnice je sodelovalo tudi podjetje Savaprojekt s predstavniki: Maja Divjak Malavašič in Tamara Bednaršek. Mentorji so bili: **prof. mag. Peter Gabrijelčič, mag. Alenka Fikfak (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo)**, doc. dr. sc. Sonja Jurković (Arhitektonski fakultet Zagreb), Liljana Jankovič, Jelka Hudoklin in Igor Merlin (Topos&Acer, skupina lokalnih urbanistov).

Sodelovali so študentje Sveučilišta iz Zagreba in Fakultete za arhitekturo, Ljubljana:

Študentje:

Viktorija Bajec, Ljubljana	Mirko Buvinić, Zagreb
Jaka Fon, Ljubljana	Maja Furlan Zimmermann, Zagreb
Gašper Mrak, Ljubljana	Sonja Gašparović, Zagreb
Urška Mužina, Ljubljana	

Namen delavnice je bil v raziskovanju degradiranega območja opuščenih rudniških obratov Rudnika z možnostjo vključevanja v urbano sredino z določitvijo novih dejavnosti. Delo je bilo osredotočeno na naslednje točke: povezovanje posameznih lokacij, ki so bile namenjene funkcioniranju rudnika s centrom mesta, v prometnem kot v funkcionalnem smislu; oblikovanje središča trga; določitev možnih dejavnosti v centralnem prostoru; prikaz vključitve rudniških objektov in naprav v različne namene.

Program delavnice:

1 Izbor strokovne organizacije	2 Razpis
3 Delovno gradivo	4 Del. skupine, ogled terena
5 Oblikovanje konceptov	6 Oblike predstavitev
7 Časovni raspored	8 delo komisije
9 Sklepi: izhodišča za nadaljne delo, izdelava končnega elaborata	

Projekti:

Prostorska struktura Senovega, ki ima izrazit linearni značaj, zahteva prestrukturiranje prostora **programska in tehnološka regorganizacija Senovega**. Pomembno vlogo pri tem bo imelo ohranjanje in oblikovanje prečnih zelenih pasov; ohranjati je potrebno stik mesta z vodotoki in njihovo obrežno vegetacijo. Te krajinske poteze naj bi v prihodnosti postale ogrožene sistema zelenih površin v selišču.

1. Mesto Senovo - zaradi svoje lege med večjimi središči kot so Krško, Sevnica in Brežice, se je Senovo razvijalo v močni navezavi na njih, kar se kaže v njegovi nepopolni mestotvorni in morfološki strukturi. Mesto pravzaprav nima pravega središča centra; manjkajo mu nekatere centralne funkcije in potrebni javni

program. Samo mesto je razvito ob glavni regionalni cesti Bestanica - Senovo Koprivnica in zajema precej ozek pas ob njej. Ostala gradnja pa je razpršena po močno razgibanem terenu, kar je še dodatni razlog da mesto potrebuje center v katerem bi se združevalo več funkcij in programov. Zaradi propada rudnika (od katerega pa je mesto živelo) je Senovo kot celota postalo degradirano območje, katerega življenje se zmeraj bolj odliča v druge kraje, od katerih postaja odvisno ne pa konkurenčno.

V spomin na rudniške čase in na naravne danosti Senovega bi se v prostoru izoblikovala t.i. **"tehnološka os"**, ki bi delovala v navezavi na rudnik in železniško traso ter bi nadgradila, oživila že obstoječe oblekte in programe. Hrbtenica druge prostorske linije pa bi postala cesta, ki predstavlja t.i. **"programska os"** - razvoj in širjenje Senovega, možnost izgradnje in navezave na urejen infrastrukturni sistem.

2. Objekt industrijskega obrata separacije - prestrukturiranje objektov industrijskega obrata separacije, ki se je nahajal v centru naselja Senovo ob glavni prometnici. *Območje separacije je bilo ob začetku delavnice že pod vplivom rušenja in odstranitve objektov. Prazen centralni prostor; namenjen mestu, kjer je večina zaposlenih v rudniških obratih. Oblikovanje mestotvornega programa na degradiranem območju, vpeljava različnih dejavnosti, ki naj bi vplivale tudi na socialno preoblikovanje mesta: novi center, nova dejavnost, nova vloga mesta v regionalnem pomenu.*

3. Trasa rudniške železnice - sanacija ali odstranitev trase rudniške železnice, ki je potekala od objektov separacije do vhoda v jamo. *Ohranitev ostankov trase železnice z ureditvijo kolesarske in pešpota ob stari železnici (iz odpadnih profilov in ostale železnine iz rudnika, oblikovala bi se poteza "forma vive" v povezavi z delovanjem tehnološkega parka).*

4. Industrijski obrat Ravne - kaj z industrijskim obratom Ravne, ki izgublja svojo funkcijo in je hkrati blizu in daleč urbanega središča. *V uradniški koloniji naj bi se organiziral tehnološki park s prenočitvenimi vsebinami za izvajanje kolonij, delavnic,... Tehnološki park, ki bi izkoriščal vse še obstoječe elemente rudniške dejavnosti in bi hkrati na zabaven način bil del učno-vzgojnega programa. Revitalizacija dela železnice med separacijo in Ravnam, bi tako nadaljevala os (tehnološka os), ki bi se zaključila z objekti pralnice (stari "vašhav"), kjer bi bil izvedljiv nočno-zabavni program. Tako bi se avtomobilski promet zaključil že pri separaciji, nadaljeval pa bi se z rudniškim vlakcem.*

Rezultati:

Delo delavnice je zbrano v mapah A3 formata kot predstavitev dela posamezne skupine. Celoten potek delavnice, rezultati in izhodišča za bodoče urejanje so zbrani v zaključnem poročilu v zborniku A4 format. Ob zaključku delavnice je bila organizirana razstava in okrogla miza v prostorih osnovne šole Senovo.

Akcija je bila spremljana v lokalnih medijih: v tisku, na radiu in na televiziji.

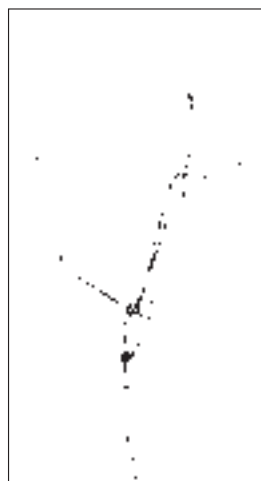
Končni cilj in izhodišča, ki naj bi jih podala delavnica so bile strokovne usmeritve in idejne zasnove za izdelavo prostorsko izvedbenih načrtov za posamezna območja (ureditveni načrt).

SENOVO - "vrtno mesto" s tehnološko tradicijo

Objekti separacije v središču mesta - porušili so jih nekaj dni pred pričetkom delavnice

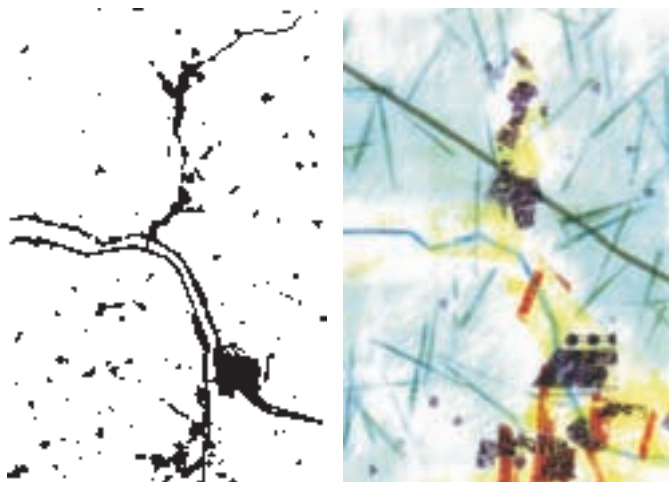

Vhod v mesto predstavlja ozko grlo - vrata, kateremu sledi razširitev v dolino. Ob sotočju potokov je slutiti center mesta, ki pa ne zaživi in ne deluje - pomanjkanje mestotvornih funkcij in njihovega spremljajočega programa. Območje opuščene separacije je postalo atraktivno zaradi svoje središčne lege in dvignjenega terena na katerem se nahaja. Os mesta - neurejena (čeprav dovolj razvejana) infrastruktura, katere učinkovitost je dodatno pod vplivom močno razgibanega terena.

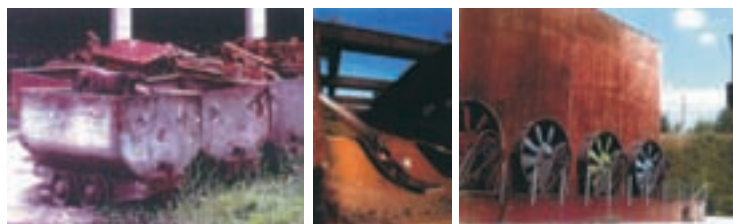
Območje Separacije po rušitvi. Udeleženci delavnice so se srečali s tovrstno sliko mesta.

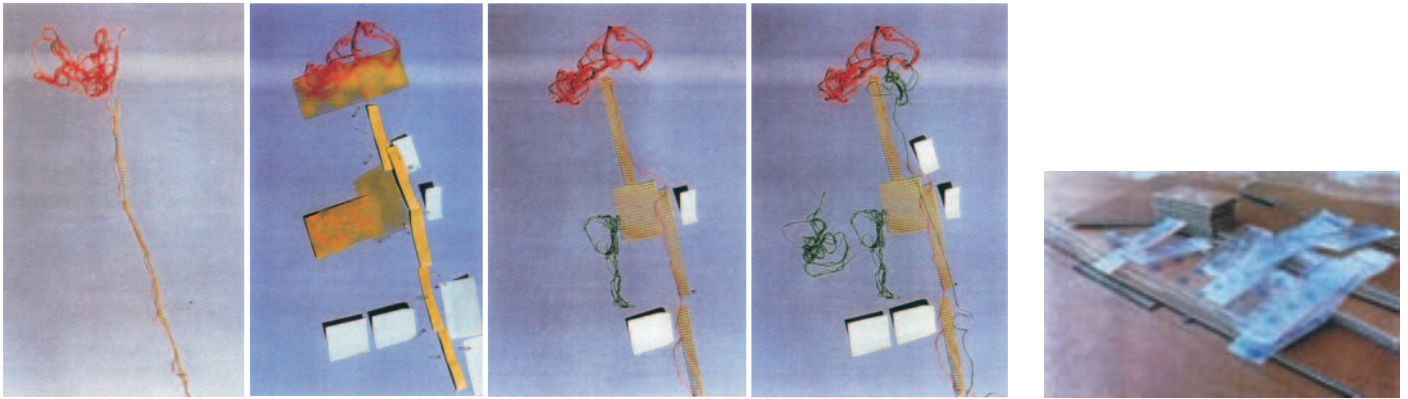
REGIONALNI KONTEKST

Posavje kot vzhodni del bodočega slovenskega somestja in preddverje zagrebške metropolitanske regije – pomembna tranzitna točka in transportni koridor; vrata v mednarodno transportno omrežje, tehnološki in poslovni park v mednarodnem komunikacijskem okolju; veliki razvojni potenciali in potreba po usmerjanju v podjetništvo, ki bo presegalo okvire regionalnih trgov; potreba po izobraževanju, ki bo omogočalo poklicno fleksibilnost in postopno poklicno prestrukturiranje podeželskega prebivalstva v dohodkovno intenzivnejše dejavnosti; urbana naselja kot percepcijska in kulturna središča regije; nove intenzivne dejavnosti v območju prometnega koridorja – razvojni inkubatorji; nove površine za stanovanjsko gradnjo tipa "vrtno mesto" na obroju ravnine.

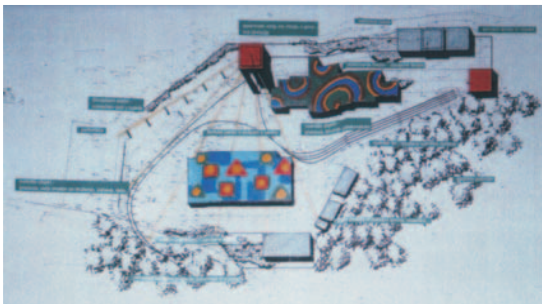

TEHNOLOŠKO - PROGRAMSKA REORGANIZACIJA SENOVEGA

Sheme Senovega: nastanek, eksploatacija, tehnologija v "višku", reaktivacija. Zagrebška skupina je za območje Separacije predlagala izkoriščenost prostora za novi center - lahka transparentna arhitektura (steklenjak, rastlinjak). Senovo kot cvetlično mesto (novi resurs).

Novomeška skupina: primer območja Raven (pobarvajmo Senovo)

Maketa kot pomembno delovno ogrodje - raziskovanje posameznih območij v smislu: nova reorganizacija, novi center, nova dogajanja, novo... vendar kot model transparentno in nevsiljivo, v skladu in glede na potrebe obstoječe strukture. Senovo - reorganizacija v smislu uveljavljanja v širšem prostoru ter povezovanje v svet (skupina FA, Ljubljana).

